

POMALO

ODRŽIVI RAZVOJ OTOKA VISA

UDRUGA POMALO

GODIŠNJE IZVJEŠĆE ZA 2022 GODINU

Komiža 25.01.2023

Sadržaj:

- **UVOD**
- **GRADOVI KOMIŽA I VIS**
- **JAVNE PLAŽE**
- **ČLANSTVO**
- **VOLONTERSKE AKTIVNOSTI**
- **RADIONICE**
- **FINANCIJE I KNJIGOVODSTVO**
- **NATJEČAJI ZA FINANCIJSKA SREDSTVA**
- **DJELOVANJE DIREKTORA U 2020.**
- **STRATEGIJA ZA 2022.**
- **OSOBE OVLAŠTENE ZA ZASTUPANJE**
- **KOMUNIKACIJA SA JAVNOŠĆU**
- **SJEDIŠTE**

- **UVOD**

Udruga Pomalo je neprofitna organizacija civilnog društva kojoj je osnovni cilj održivi razvoj otoka Visa. Udruga je sačinjena od **otočana**, građana Komiže i Visa i ostalih naselja otoka Visa, i **turista**, tj. dugogodišnjih posjetitelja i prijatelja otoka Visa. Udruga Pomalo osnovana je 01.01.2018. godine, kada se stvorila kritična masa ljudi koji prepoznaju da je otok Vis izložen negativnim trendovima turizma i koji su voljni djelovati na sprečavanju istih, u skladu sa principima održivog razvoja. Ukoliko želite pomoći radu udruge donacijom, broj bankovnog računa Udruga Pomalo je: Erste Banka, IBAN: HR5724020061100904867.

- **GRADOVI KOMIŽA I VIS**

Zaštita i očuvanje kulturnih dobara - gradnja i obnova

Gradovi Komiža i Vis se intenzivno grade i obnavljaju, dok se nekretnine u vlasništvu lokalnog stanovništva intenzivno rasprodaju. Udruga Pomalo smatra bitnim da civilne udruge, u prvom redu Udruga Pomalo, organiziraju aktivnosti poput radionica ili događaja koje mogu pomoći obnovi i izgradnji otoka Visa u skladu sa principima održivog razvoja. Također, Udruga Pomalo smatra bitnim da se organiziraju obrazovne aktivnosti koje mogu pomoći zaustavljanju negativnog trenda rasprodaje imovine lokalnog stanovništva.

Održivi razvoj ribarstva, poljoprivrede i turizma - iseljavanje stanovništva

Gradovi Komiža i Vis, i ostala naselja na otoku Visu gube domicilno stanovništvo. Udruga Pomalo smatra bitnim da se na otoku Visu organiziraju radionice i događanja koja mogu doprinijeti podizanju kvalitete života i zadržavanju lokalnog stanovništva na otoku, te naseljavanju novog stanovništva. Također, stajalište Udruge Pomalo je da organizacije civilnog društva, u prvom redu Udruga Pomalo, trebaju organizirati aktivnosti kojima bi se ljudima zainteresiranim za život na otoku pomoglo pronalaženjem stanovanja i zaposlenja. Pri tome je bitno da su aktivnosti koje Udruga Pomalo organizira i provodi, u skladu sa principima održivog razvoja.

Održivi razvoj ribarstva, poljoprivrede i turizma - masovni i elitni turizam

Gradovi Komiža i Vis su na udaru trendova masovnog turizma. Lokalna zajednica otoka Visa kao odgovor na masovni turizam reagira tendencijama razvoja elitnog turizma. Efekti poput istiskivanja i pražnjenja lokalnog stanovništva su karakteristike gradova koji su svojim povijesnim i kulturnim modelom i identitetom razvoja bili fokusi elitnih turističkih odredišta. Udruga Pomalo smatra bitnim da udruge civilnog društva, u prvom redu Udruga Pomalo, pridonesu obrazovnim aktivnostima u skladu sa principima održivog razvoja, sa ciljem sprječavanja aktivnosti koje pogoduju razvoju masovnog ili elitnog turizma, a time i dugoročno negativnih efekata turizma na lokalnu zajednicu.

Održivi razvoj kulture, umjetnosti, obrazovanja i cjeloživotnog učenja - nedostatak kulturnih događanja

U gradovima Komiža i Vis postoji značajan nedostatak kulturnih događaja. Nadalje, kulturna događanja odvijaju se tijekom turističke sezone i prilagođena su potrebama turista. Takva kulturna ponuda ima vrlo negativan utjecaj na lokalno stanovništvo mlađe i srednje dobi. Udruga Pomalo

smatra bitnim da udruge civilnog društva, u prvom redu Udruga Pomalo, pridonesu aktivnostima u kulturnom životu lokalne zajednice. Kulturne događaje treba organizirati izvan turističke sezone i prilagoditi potrebama lokalne zajednice.

Održivi razvoj kulture, umjetnosti, obrazovanja i cjeloživotnog učenja - nedostatak kulturnih prostora

Prostori namijenjeni općem dobru lokalnih zajednica otoka Visa se učestalo rasprodaju i prenamijenjuju, a često i neadekvatno obnavljaju ili prepuštaju propadanju. Udruga Pomalo smatra bitnim da udruge civilnog društva, u prvom redu Udruga Pomalo, organiziraju obrazovne aktivnosti u skladu sa principima održivog razvoja, koje mogu pomoći zaustavljanju negativnog trenda prenamjene prostora od općeg interesa lokalne zajednice u komercijalne svrhe ili njihovu devastaciju. U velikom broju slučajeva radi se eminentnim arhitektonskim primjerima kulturne i industrijske baštine Republike Hrvatske.

Zaštita i očuvanje okoliša i prirode - neadekvatno gospodarenje otpadom

Gradovi Komiža i Vis imaju neadekvatno riješeno pitanje sakupljanja i odlaganja komunalnog otpada. Iako postoji infrastruktura za selektivno prikupljanje otpada koja podrazumijeva razdvajanje otpada u kućanstvima, razvrstan komunalni otpad se miješa, dok se samo odlaganje vrši nesanitarnim putem. Udruga Pomalo smatra bitnim da udruge civilnog društva, u prvom redu Udruga Pomalo, organiziraju edukativne radionice u skladu sa principima održivog razvoja, sa ciljem obrazovanja lokalnog stanovništva sa praksama odgovornog gospodarenja otpadom i sanitarnog odlaganja otpada.

- **JAVNE PLAŽE**

Prijedlog zakona o pomorskom dobru i morskim lukama

U periodu od 17.11. do 17.12.2022. godine održana je javna rasprava, tj. e-savjetovanje povodom izrade novog zakona o pomorskom dobru i morskim lukama. O prijedlogu novog zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, Udruga Pomalo očitovala se primjedbama na e-savjetovanju koje su objavljene na službenim stranicama Udruge Pomalo (<https://ngo-pomalo.com/wp-content/uploads/2023/04/P1-udruga-Pomalo-Javno-ocitovanje-na-prijedlog-zakona-o-pomorskom-dobru-i-morskim-lukama.pdf>). Prijedlog zakona o pomorskom dobru i morskim lukama Udruga Pomalo smatra neprihvatljivim, budući da je njime pomorsko dobro definirano suprotno karakteru općeg dobra. Stajalište Udruge Pomalo je da je prijedlog Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama izrazito nepovoljan sa stajališta održivog upravljanja pomorskim dobrom, budući da je nedovoljno usmjeren dugoročnoj okolišnoj, gospodarskoj i socijalnoj održivosti. Kao takav, predloženi zakon je neprihvatljiv jer doprinosi daljnjoj devastaciji obalnih područja Republike Hrvatske.

Kamenice

19. Rujna 2022. godine na službenim stranicama grada Komiže objavljena je odluka o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš urbanističkog plana uređenja zone Kamenice i s tim u vezi izmjena i dopuna prostornog plana uređenja Grada Komiže. O izmjenama prostorne

dokumentacije zone Kamenice, udruga Pomalo očitovala se zasebnim izvješćem od 09.05.2020. (<https://ngo-pomalo.com/wp-content/uploads/2022/03/Izvjescje-o-promjenama-prostornog-plana-zone-Kamenice.pdf>).

Nakon izrade i objave studije utjecaja na okoliš, održati će se javna rasprava urbanističkog plana uređenja zone Kamenice. Udruga Pomalo priprema izvješće za javnu raspravu o izmjenama i dopunama urbanističkog plana uređenja zone Kamenice. Cilj izvješća je pomoći građanima koji su voljni konstruktivno kritički sudjelovati u javnoj raspravi. Izvješće će u najkraćem mogućem roku biti objavljeno na službenoj stranici Udruge Pomalo. Od presudne važnosti za uspješno djelovanje na javnoj raspravi je da u javnoj raspravi konstruktivno sudjeluje što veći broj građana.

Rimski izvor

Dana 28.11.2022. Članovi Udruge Pomalo izvidjeli su situaciju na javnoj plaži Kamenice. Na Rimskom izvoru voda izvire odgovarajućim protokom, kao i tijekom čitave godine. Ipak, uslijed dugogodišnjeg neodržavanja izvora, tijekom 7-og mjeseca 2021. godine došlo je do djelomičnog začepjenja odvoda vode iz bazena podno rimskog izvora (*vidi Sliku 1*). Posljedično, voda se u bazenu podno izvora nakuplja u većoj mjeri nego prijašnjih godina.

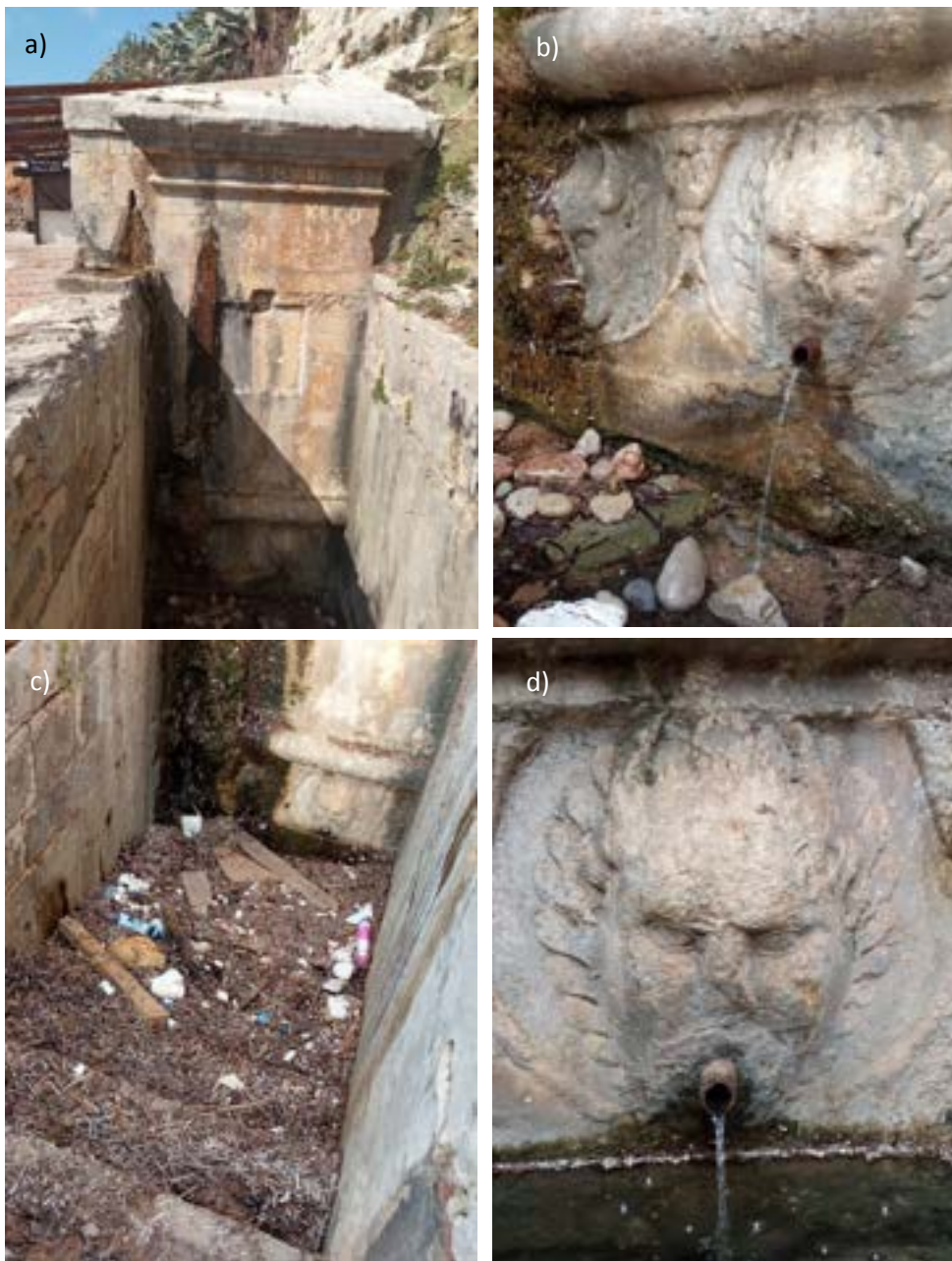
O navedenom problemu Udruga Pomalo se javno očitovala i prošlogodišnjim izvješćem. Nadalje, 24.08.2022. godine obavijestili smo gradonačelnicu Komiže, kako bi upozorili na navedeni problem. Ovakvo stanje izvora nije primjereno i pokazuje nebrigu lokalne zajednice za vodne resurse i kulturnu baštinu. Budući da do današnjeg dana nismo dobili odgovor i da do sada nije bilo odgovarajuće intervencije, gradske vlasti odgovorne za održavanje izvora ignoriraju problem.

Problemi začepjenja odvoda intenziviraju se tijekom svakog jačeg nevremena uslijed nanosa otpada i morske trave sa plaže, kao i zemlje sa terena iznad Rimskog izvora. Pri tome odvod izvora biva začepljen smjesom teško propusnog materijala. Iz tog razloga, članovi Udruge Pomalo su u velikom broju navrata samoinicijativno čistili odvod Rimskog izvora. Uza sve napore, nismo uspjeli ukloniti problem začepjenja odvoda.

Od sredine ljeta 2021. godine, razina vode u bazenu nalazi se nekoliko centimetara ispod razine cijevi izvora vode (*Slika 1*). Time je posjetiocima javne plaže otežano korištenje pitke vode rimskog izvora. Ukoliko se razina vode u bazenu podno rimskog izvora nastavi podizati, nadići će razinu cijevi izvora i prouzrokovati onečišćenje vode u cisterni rimskog izvora, a time rimski izvor postaje neupotrebljiv. Kako je gustirna rimskog izvora izvedena u kamenu, njeno će čišćenje u slučaju zagađenja zahtijevati poprilična ulaganja.

Za razliku od prethodne godine kada su nakon nekoliko godina ponovno u funkciji bila i dva izvora potoka Kamenice smještenih u nastavku stepenica na pristupnom putu prema javnoj plaži Kamenice, ove zime na navedenim izvorima voda ističe vrlo slabim protokom (*Slika 2*). Navedeno je rezultat količine oborina, ali i posljedica neodržavanja izvora. Naime, zbog neodržavanja izvora dolazi do čestog začepjenja cijevi izvora uslijed nanosa sitnozrnatog materijala.

Rimski izvor (*Slika 1*), kao i dva izvora potoka Kamenice smještenih u nastavku stepenica na pristupnom putu prema javnoj plaži Kamenice (*Slika 2.*), su niz godina u vrlo lošem stanju, te smatramo da je nužno razmotriti odgovarajuće mjere njihove zaštite. Posebnu pozornost potrebno je obratiti na održavanje propusnosti izvora i odvoda, kao i na stanje kamene konstrukcije rezervoara rimskog izvora koja je dugi niz godina u izrazito lošem stanju.

Slika 1. Rimski izvor vode na Kamenicama, a i b) stanje 28.03.2021., c i d) stanje 28. i 29. 11.2022.

Slika 2. Izvori potoka Kamenice uz prilazni put plaži, a) stanje 04.12.2021, i b) stanje 20.12.2022.

Ograde

Početak Rujna 2021. godine, na pristupnim putevima prema javnoj plaži Kamenice postavljene su željezne ograde. O navedenom problemu Udruga Pomalo javno se očitovala i prošlogodišnjim izvješćem (*Slika 3*). Postavljanjem navedenih ograda nagrđuje se izgled javne plaže Kamenice.

Dana 14.06.2022. ustanovljeno je da je na Južnom ulazu ograda zavarena, te je pristup plaži ovim putem u potpunosti onemogućen (*Slika 4*). Nadalje 29.11.2022. ustanovljeno je da su na istočnom ulazu, na željeznoj ogradi postavljena željezna vrata (*Slika 4*). Do današnjeg dana ograde nisu uklonjene, te time nagrđuju plažu i onemogućuju nesmetan prilaz korisnicima javne plaže.

Budući da je javna plaža Kamenice pod koncesijom, ograničenje pristupa moguće je samo tijekom provedbe događanja u organizaciji koncesionara koje je odobrila jedinica lokalne samouprave. Nakon održavanja javnih događaja, sva ograničenja pristupu javnoj plaži moraju biti uklonjena.

Slika 3. Zaostale ograde na javnoj plaži Kamenice, stanje 06.11.2021., a) istočni ulaz i b) južni ulaz.

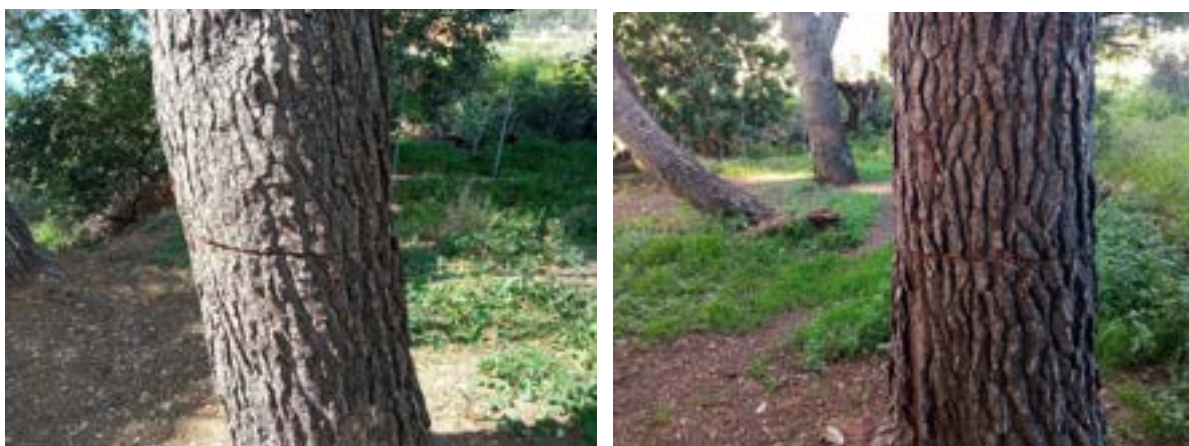

Slika 4. Ograde na javnoj plaži Kamenice, a) južni ulaz, stanje 14.06.2022. i b) istočni ulaz, stanje 20.12.2022.

Borova šuma

Kao i prethodnih godina, članovi udruge Pomalo su tijekom 2022. godine kontinuirano organizirali čišćenje otpada u blizini javne plaže Kamenice. U tome su im samoinicijativno pomagali i mnogi drugi otočani i turisti. Rezultat tih aktivnosti je da je teren pod borovom šumom u blizini javne plaže Kamenice očišćen od otpada.

Na privatnom zemljištu iznad objekta na javnoj plaži Kamenice, 23.12.2018. godine ustanovljeno je da je na 15-tak zdravih borova napravljen rez motornom pilom (*Slika 5*). Ova praksa koristi se pri rušenju borova. Tijekom 2019. ustanovljeno je da se borovi suše i odumiru. Naime, 7 borova pokazivalo je naznake pojačanog lučenja smole.

Slika 5. Borova stabla zarezana motornom pilom, stanje 28.03.2021.

Početakom 2020. godine 2 su se velika bora u potpunosti osušila, a 09.09.2020. godine došlo je do djelomičnog rušenja jednog od osušenih stabala, tj. nagnuća na stabla u blizini. Na istoj lokaciji, 10.12.2020. ustanovljeno je da su dva manja bora ispiljena do panja. Stanje dana 28.03.2021. prikazano je *Slikom 6*, kada je ustanovljeno da je ukupno 5 borova ispiljeno do panja.

Slika 6. Srušena borova stabla ispiljena do panja, stanje 28.03.2021.

04.12.2021. godine ustanovljeno je prevrtanje jednog osušenog, prethodno zarezanog stabla na sjevernom dijelu pod nasadom borove šume. Na preostalom području pod nasadom borove šume iznad plaže Kamenice, tijekom 2021. godine došlo je do sušenja i prevrtanja jednog stabla na središnjem, te još dvaju stabala na južnom dijelu borove šume (*Slika 7*).

Slika 7. Osušena i prevrnutna borova stabla, stanje 04.12.2021.

Dana 11.12.2022., ustanovljeno je sušenje i prevrtanja još jednog stabla na južnom dijelu borove šume (*Slika 8*). Uzrok prevrtanja borova je oslabljen korijen. Nadalje, 20.12.2022. godine ustanovljeno je da su na dva veća stabla bora na sjevernom dijelu borove šume, koja su krajem 2018. godine zarezana motornom pilom, ponovno vršeni radovi sa ciljem sušenja i rušenja navedenih stabala (*Slika 9*.)

Zarezivanje stabala bora motornom pilom, kao i uklanjanja kore u formi prstena oko stabla je praksa koja se koristi kako bi se namjerno potaklo lučenje smole bora. Pojačano lučenje smole dovodi do postupnog sušenja, te u konačnici do izvrtanja stabala. Ovim načinom osušena i srušena stabla utječu i na zdrava stabla u okolini budući da doprinose brojnosti nametnika u šumskom području.

Postupcima nepoznatih počinitelja s ciljem rušenja borova znatno je nagrađeno stanje okoliša u neposrednoj blizini javne plaže Kamenice. Važećim prostornim planom uređenja Grada Komize definirano je da se postojeće šume u privatnom vlasništvu nemogu prenamijeniti za druge namjene. Sušenje i rušenje borova može uzrokovati promjenu hidrogeoloških karakteristika u tlu, poremećaje u funkciji rimskog izvora, ispiranje tla i odron tla na javnu plažu Kamenice.

Slika 8. Osušeno i prevrnutno borovo stablo, stanje 11.12.2022.

Slika 9. Borova stabla s uklonjenom korom u formi prstena, stanje 20.12.2022.

Potporni zid

Krajem 2020. godine na zemljištu uz pristupni put prema plaži Kamenice, neposredno iznad rimskog izvora, izvršeno je uklanjanje postojećeg potpornog zida u formi suhozida. Na istoj lokaciji, početkom 2021. godine izvedena je izgradnja armirano betonskog potpornog zida tlocrtnog L profila (*Slika 7*).

Sredinom 2022. godine armirano betonski potporni zid obložen je kamenim pločama (*Slika 7*). 05.08. 2022. na navedenom zidu pojavio se grafit nepoznatog počinitelja. Navedeni grafit je naknadno uklonjen. Udruga Pomalo navedeni čin štete na privatnoj imovini smatra neprimjerenim.

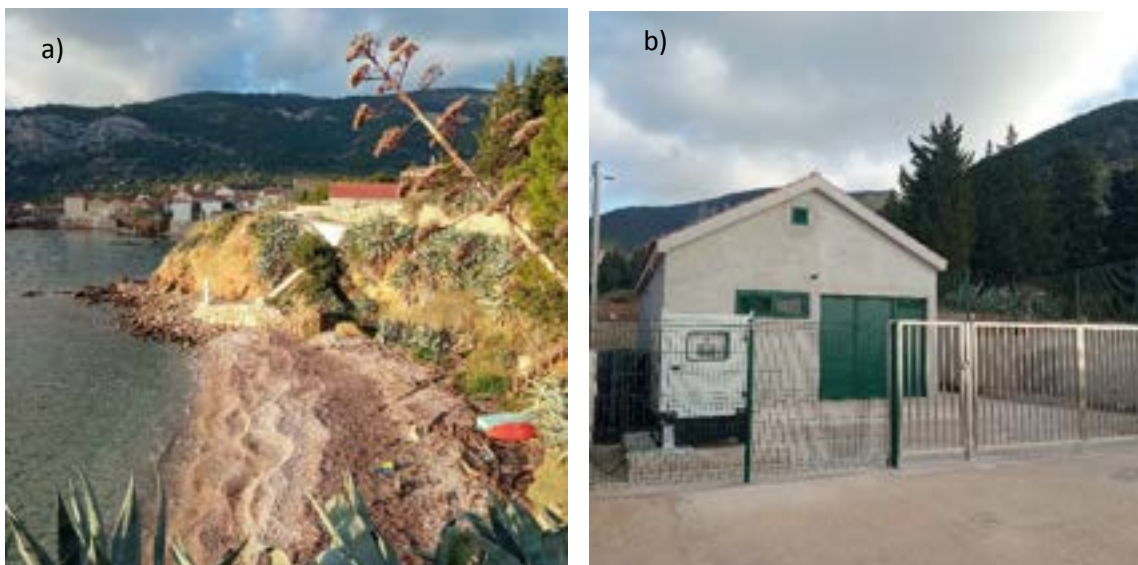
Novi potporni zid je značajno većih dimenzija od prethodno uklonjenog suhozida, te stoga nije moguće govoriti o zamjeni masa. Uslijed dodatnog opterećenja potpornog zida dolazi do preraspodjela opterećenja u temeljnom tlu konstrukcije, koje mogu uzrokovati promjenu hidrogeoloških karakteristika temeljnog tla i poremećaje u funkciji rimskog izvora. Nadalje, dodatno opterećenje zida dugoročno može uzrokovati globalni slom temeljnog tla ispod potpornog zida i odron tla na javnu plažu Kamenice. U slučaju sloma temeljnog tla, vjerojatno bi se trajno poremetila funkcionalnost Rimskog izvora vode na javnoj plaži Kamenice. Prema generalnom urbanističkom planu, u zoni Kamenice dopuštene su građevne intervencije kojima je neophodno ostvariti kvalitetu oblikovanja uvažavajući izvorna urbana i arhitektonska rješenja, uvažavajući mjere koje se odnose na poboljšanje komunalne infrastrukture i zaštite okoliša, te su položajem, veličinom, osobito visinom u skladu s obilježjem prirodnog krajolika.

Slika 7. Zid uz pristupni put prema plaži Kamenice: a i b) stanje 28.03.2021., c) stanje 4.12.2021. i d). stanje 20.12.2022.

Plaža za pse

U jesen 2020. godine započeti su podvodni radovi iskopa uz javnu plažu za pse. Cilj radova je instalacija cijevi kanalizacijske infrastrukture grada Komiže, tj. podmorskog ispusta i objekta sustava za pročišćavanje otpadnih voda uz južni dio bivše tvornice Neptun. Tijekom 2022. godine privode se kraju radovi na objektu navedenog sustava (vidi *Sliku 8*). Tijekom Rujna 2022. godine, volonteri Goulash festivala izgradili su nove stepenice kojima je omogućen lakši pristup plaži za pse. Tijekom 2022. ustanovljeno je da se na plaži za pse zna naći značajna količina otpada. Članovi udruge Pomalo pridonose sakupljanju otpada sa dotične plaže. Smatramo da je potrebno razmotriti postavljanje kanti za otpad na plaži za pse.

Slika 8. Radovi na izgradnji kanalizacijske infrastrukture, stanje 20.12.2022.: a) plaža za pse, b) objekt sustava za pročišćavanje otpadnih voda.

Nova pošta, Templuš i Stara pošta

Tijekom ljeta i jeseni 2022. godine članovi Udruge Pomalo posjećivali su javne plaže Nova pošta, Templuš i Stara pošta. Na tim javnim plažama često se nalazi značajna količina plastičnog otpada koji nanosi more. Nadalje, 20.12.2021. godine ustanovljeno je da se na terenima poviše nove pošte nalazi značajna količina otpada koji ostavljaju neodgovorni posjetitelji plaže. Članovi udruge Pomalo su u više navrata uklanjali plastični otpad sa dotičnih plaža. Prikupljanju otpada zasigurno bi pridonijelo i postavljanje kanti za otpad.

Plaže Perna i Barjoška

Po spoznajama članova Udruge Pomalo, javne plaže Perna i Barjoška su u odgovarajućem stanju. Ipak, posljednjih godina, broj posjetilaca tih plaža je u porastu. Time se javlja potreba da se na javnim plažama Perna i Barjoška izrade javni toaleti i postave kante za prikupljanje otpada.

Gradska plaža Gusarica

Napisima u medijima od 13.12. 2021. godine navodi se preuzimanje vlasništva nad hotelom Biševo od strane tvrtke Marriott (<https://morski.hr/2021/12/13/pocinje-obnova-hotela-na-visu-i-centra-za-posjetitelje-na-bisevu/>). O izmjenama i dopunama prostorne dokumentacije za zonu Hotel Biševo, udruga Pomalo očitovala se zasebnim izvješćem od 27.02.2022. objavljenim javno na službenoj stranici udruge Pomalo (<https://ngo-pomalo.com/wp-content/uploads/2022/02/Izvjescje-o-promienama-prostornog-plana-zone-hotel-Bisevo.pdf>). Stajalište udruge Pomalo je da se radi o dugoročno štetnom projektu sa stajališta kvalitete života građana Komije. Navedeni projekt štetan je i iz perspektive nerealnih zahtjeva za potrošnjom pitke vode u kontekstu ograničenosti vodnih rezerve otoka Visa. Rušenje hotela Biševo najavljeno za

kraj 2022. godine odgođeno je budući da je zbog nepravilnosti u proceduri postupka, postupak izmjena i dopuna prostorne dokumentacije za zonu hotel Biševo vraćen na početak.

Uvale Parja i Rogačić

Na administrativnom području općine Vis prostornim planom grada predviđena je izgradnja nautičke marine s popratnim sadržajima na području uvala Parja i Rogačić (Slika 9). Projektom dokumentacijom Grad Vis planira kompletno opremanje neizgrađenog građevinskog područja, te pomorskog dobra za potrebe izgradnje planiranih građevina i vezova. Površina obuhvata plana iznosi cca 9.33 ha, te obuhvaća kopneni i morski dio luke otvorene za javni promet, prometne i infrastrukturne površine, te kopneni i morski dio luke nautičkog turizma. Također, planira i izgradnja Urbanističkog plana uređenja Parja, koji se odnosi na površinu 1.98 ha u funkciji suhe marine.

Slika 9. Lokacija izgradnje marine Parja-Rogačić, stanje 26.12.2021.: a) uvala Parja i b) uvala Rogačić.

Češka vila

Početakom 2019. godine vlasništvo nad područjem poluotoka Sv. Juraj u gradu Visu na kojem se nalazi i Češka vila preuzma tvrtka Philip Vermeulen. Tijekom 2021. i 2022. godine na predmetnom području površine 3.2 ha intenzivirali su se građevinski radovi iskopa i gradnje, a u planu je izgradnja elitnih hotela i vila sa popratnim turističkim sadržajima (Slika 10).

O izmjenama i dopunama prostorne dokumentacije za zonu Češka vila, te provedenim građevinskim radovima, udruga Pomalo očitovala se zasebnim izvješćem od 27.02.2022. objavljenim javno na službenoj stranici udruge Pomalo (<https://ngo-pomalo.com/wp-content/uploads/2022/02/Izvilesce-o-promijenama-prostornog-plana-zone-Ceska-vila.pdf>). Stajalište udruge Pomalo je da se radi o dugoročno štetnom projektu sa stajališta kvalitete života građana Komiže. Navedeni projekt štetan je i iz perspektive zahtjeva za potrošnjom pitke vode u kontekstu ograničenosti vodnih rezervi otoka Visa.

Od 04. do 12.05.2022. godine održana je javna rasprava o Izmjenama i dopunama urbanističkog plana uređenja zone Češka vila. Za javna raspravu udruga Pomalo pripremila je zajedničku primjedbu u formi izvješća od 04.05.2022., koja je objavljena javno na službenoj stranici udruge

Pomalo (<https://ngo-pomalo.com/wp-content/uploads/2022/05/15.-Izvjescje-pomalo-za-javnu-raspravu-o-promjenama-prostornog-plana-zone-Ceska-vila.pdf>).

Krajem Svibnja 2022. godine na službenim stranicama grada Visa objavljeno je Izvješće o javnoj raspravi o izmjenama i dopunama urbanističkog plana uređenja zone Češka vila. Reakcija grada Visa na zajedničku primjedbu udruge Pomalo pri izradi izvješća o javnoj raspravi upućuje na ignorantski pristup problematici od strane gradskih vlasti.

16. Lipnja, udruga Pomalo poslala je prijave Građevinskoj inspekciji državnog inspektorata RH, kao i Konzervatorskom odjelu u Splitu i Upravi za zaštitu kulturne baštine pri Ministarstvu kulture i medija RH. Po prijavi, do sada se očitovala služba za inspeksijske poslove zaštite kulturne baštine, navodeći da unatoč valorizaciji zone Češka vila visokovrijednim ambijentalnim područjem nisu nadležni za postupanje u ovom predmetu, jer se ne radi o zaštićenom kulturnom dobru upisanom u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske. U pogledu izgradnje zone Češka vila, rješenja preostaje tražiti na drugim višim institucionalnim ili legalnim vaninstitucionalnim okvirima.

Slika 10. Češka vila: a) stanje 01.10.2020., b) stanje 22.12.2021., c i d) 15.09.2022.

- **ČLANSTVO**

Tijekom 2022. godine djelatnosti Udruge Pomalo predstavljane su lokalnom stanovništvu otoka Visa i turistima sa ciljem postizanja prepoznatljivosti Udruge Pomalo. Broj članova Udruge Pomalo je 40. Članovi Udruge Pomalo su:

Igor Mataić: Magistar Rudarstva i Doktor Građevinskih znanosti. Obrazovanje stečeno na Sveučilištu u Zagrebu i Aalto University u Helsinkiju. Uz geotehniku kao glavno područje specijalizacije, obrazovanje mu uključuje i područja zaštite okoliša i održivi razvoj. Amaterski se bavi muzikom: bubnjevi, bas. Povratnik iz Finske. Jedan od osnivača i Direktor Udruge Pomalo u periodu od 2018 do 2023. godine. Živi u Komiži.

Jovana Tripunović: Magistra javne uprave (MPA) i Doktorantica političkih znanosti Univerziteta u Beogradu. Dugogodišnje iskustvo u NGO sektoru, javno-privatnim partnerstvima i razvoju lokalnih zajednica. Jedna od osnivačica Udruge Pomalo. U udruzi pomalo zadužena za pitanja međunarodne razvojne suradnje, administracije i financiranja Udruge Pomalo. Živi u Beogradu.

Andrija Vitaljić: jedan od osnivača i Likvidator Udruge Pomalo. Gradski vijećnik. Odličan je poznavatelj lokalnih prilika na otoku Visu. U udruzi Pomalo zadužen je za pitanja održivog razvoja turizma, održivog razvoja ribarstva i održivog razvoja poljoprivrede. Može organizirati i pomoći pri organizaciji radionica iz svih navedenih područja. Živi u Komiži.

Lucija Liger Martinez: Bachelor Pedagogije za djecu osnovnoškolske dobi. Obrazovanje stečeno na odjelu za obrazovanje Fakulteta sociologije, Universitat de Barcelona. Jedna od osnivačica udruge Pomalo. Amaterski se bavi Jogom. U udruzi Pomalo zadužena za organizaciju radionica iz područja obrazovanja i cjeloživotnog učenja, te radionica iz područja zaštite okoliša i prirode. Živi u Komiži.

Zoran Demaria: Magistar Agronomije. Obrazovanje stečeno na Agronomskom Fakultetu Sveučilišta u Zagrebu – odjel Split. Područje specializacije Mediteranska Poljoprivreda. Zaposlenik Vinogradarske zadruge grada Visa. Jedan od osnivača udruge Pomalo. Vrstan Agronom i odličan poznavatelj Komiže i Visa. U Udruzi Pomalo zadužen za pitanja održivog razvoja poljoprivrede i održivog razvoja turizma. Može organizirati i pomoći pri organizaciji radionica održivog razvoja poljoprivrede. Živi u Komiži.

Filip Grinvald: Kazališni redatelj i predavač na Akademiji dramskih umjetnosti u Beogradu. Obrazovanje stečeno na Umjetničkoj Akademiji u Beogradu. Jedan od osnivača Udruge Pomalo. Vrstan poznavatelj Beogradske i Zagrebačke umjetničke scene. U udruzi Pomalo zadužen za područja kulture i umjetnosti. Može organizirati kulturne događaje i organizirati ili pomoći pri organizaciji radionica iz područja kulture, umjetnosti, obrazovanja i cjeloživotnog učenja. Živi u Beogradu.

Vjekoslav Ivanušić: Magistar Arhitekture. Obrazovanje stečeno na Arhitektonskom Fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Amaterski se bavi glazbom: gitara. Vrstan je poznavatelj zagrebačke umjetničke scene. U Udruzi Pomalo zadužen za pitanja iz područja arhitekture i umjetnosti. Može organizirati radionice iz područja zaštite i očuvanja kulturnih dobara, kao i pri organizaciji i provedbi kulturnih događanja. Živi u Zagrebu.

Istok Đorđević: Hoteljersko turistički tehničar, Profesionalni ribar i Student Povijesti. Amaterski se bavi sportom. U Udruzi Pomalo zadužen za pitanja održivog razvoja ribarstva. Može pomoći pri

organizaciji i provedbi radionica iz područja održivog razvoja turizma, održivog razvoja ribarstva i radionica iz područja zaštite okoliša i prirode. Živi u Splitu.

Andrija Jončić: Magistar Anglistike i Talijanistike. Obrazovanje stečeno na Filozofskom fakultetu Sveučilištu u Splitu. Profesionalni ribar. Iskustvo u području održivog turizma, Alternatura. Amaterski se bavi muzikom-DJ. Aktivan u vatrogasnom društvu u Komiži. U Udruzi Pomalo zadužen za pitanja održivog razvoja ribarstva, održivog razvoja turizma i zaštite okoliša i prirode. Može organizirati radionice iz područja održivog razvoja ribarstva, održivog razvoja turizma, kao i pri organizaciji kulturnih događanja. Živi u Komiži.

Marija Maša Ljotic: Akademski Muzičar-Violina, Obrazovanje stečeno na Umjetničkoj Akademiji u Novom Sadu. Dugogodišnje iskustvo u NGO sektoru: Omladinsko pevačko društvo Modus. Vrstna poznavateljica beogradske i novosadske umjetničke scene. Može organizirati ili pomoći pri organizaciji kulturnih događaja i muzičkih radionica. Živi u Komiži.

Nikola Jovović: Magistar Kroatistike i Povijesti. Privatni poduzetnik, Vis Walking Tours i Licenzirani turistički vodič. Stand up komičar. Vrstan poznavatelj Komiže i dobar poznavatelj Beogradske i Splitske umjetničke scene. U Udruzi Pomalo zadužen za pitanja održivog razvoja turizma, obrazovanja i cjeloživotnog učenja. Može pomoći pri organizaciji kulturnih događaja, radionica održivog razvoja turizma, obrazovanja, te zaštite okoliša i prirode. Živi u Zagrebu.

Dalka Zanki: Magistra Biologije i Ekologije Mora. Obrazovanje stečeno na Institutu za Oceanografiju i Ribarstvo u Splitu. Dugogodišnje iskustvo u NGO sektoru: Udruga Sunce, Udruga CEDRA. U udruzi Pomalo zadužena za pitanja zaštite i očuvanja okoliša i prirode i održivog razvoja turizma. Može organizirati radionice iz područja zaštite i očuvanja okoliša i prirode. Živi u Splitu.

Tonci Darlić: Kuhar. Privatni poduzetnik, Turistička agencija Darlić & Darlić. Profesionalno se bavi održivim razvojem poljoprivrede i turizma. Amaterski se bavi umjetnošću-fotograf. U udruzi Pomalo zadužen za organizacijska pitanja i komunikaciju sa lokalnim stanovništvom otoka Visa. Može organizirati ili pomoći pri organizaciji radionica iz područja zaštite i očuvanja kulturnih dobara, održivog razvoja poljoprivrede, turizma, kulture i umjetnosti. Živi u Komiži.

Hani Darlić: Magistra Prava. Privatni poduzetnik, Turistička agencija Darlić & Darlić. Profesionalno se bavi održivim razvojem poljoprivrede i turizma. Amaterski se bavi uređenjem interijera. U Udruzi Pomalo zadužena za pravne savjete kao i za pitanja iz područja zaštite i očuvanja kulturnih dobara. Živi u Komiži.

Frane Zanki: Programer. U udruzi pomalo zadužen za organizacijska pitanja. Može pomoći pri komunikaciji sa lokalnim zajednicama otoka Visa, i pri organizaciji radionica iz svih područja djelovanja udruge Pomalo. Živi u Komiži i London-u, UK.

Anita Vidović: Magistra Biologije i Ekologije Mora i Bachelor Agronomije. Obrazovanje stečeno na Institutu za oceanografiju i ribarstvo u Splitu i Odjelu za ekološku poljoprivredu i ribarstvo, Sveučilišta u Zadru. Specializirana za permakulturalni dizajn. Hotelijersko turistički komercijalist. U Udruzi Pomalo zadužena za pitanja održivog razvoja ribarstva, poljoprivrede i turizma. Može pomoći pri organizaciji i provedbi radionica održivog razvoja ribarstva, poljoprivrede i turizma. Živi u Splitu.

Nina Savić: Magistra Arhitekture. Obrazovanje stečeno na Fakultetu za Arhitekturo, Univerza v Ljubljani. Zaposlenica arhitektonskog ureda Teren i udruge Prostorož. U Udruzi Pomalo zadužena za pitanja iz područja arhitekture. Može organizirati ili pomoći pri organizaciji radionica održivog razvoja i radionica zaštite i očuvanja kulturnih dobara. Živi u Ljubljani.

Nadia Nizetich- Učiteljica za osobe sa invaliditetom. Bachelor Umjetnosti iz područja Antropologije, Obrazovanje stečeno na University of California, Berkeley. Amaterski se bavi umjetnošću: kazalište, violina, viola. Odlična poznavateljica Komiške i Viške zajednice u SAD-u. U udruzi Pomalo zadužena za administrativne zadaće, pitanja komunikacije s javnošću, obrazovanja i provedbu radionica iz područja zaštite i promocije kulturnih dobara, te područja kulture i umjetnosti. Živi u San Pedru, USA.

Tijana Vuković: Doktor Kulturologije i Magistra komparativne književnosti. Obrazovanje stečeno na Univerzitetu u Beogradu i na University of Warsaw. Povratnica iz Poljske. Dugogodišnje iskustvo u NGO sektoru: Kulturalist, Srpsko udruženje za integrativnu art terapiju. U udruzi Pomalo zadužena za pitanja i organizaciju radionica iz područja kulture, umjetnosti, obrazovanja i cjeloživotnog učenja, te zaštite i očuvanja kulturnih dobara. Živi u Beogradu.

Aleksandra Klarić: Magistra Arhitekture. Obrazovanje stečeno na Arhitektonskom Fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Iskustvo u području prostornog planiranja i povijesno kulturne gradnje. Aktivna u NGO sektoru: Laboratorij arhitekture. U Udruzi Pomalo zadužena za pitanja iz područja arhitekture. Može organizirati radionice iz područja zaštite i očuvanja kulturnih dobara. Živi u Zagrebu.

Ivica Vitaljić: Gradski vijećnik, Turistički djelatnik i kuhar. Obrazovanje MIOC u Splitu. Amaterski se bavi stolarstvom. Iskustvo u NGO sektoru: Zelena akcija. Može pomoći pri organizaciji radionica iz područja zaštite i očuvanja kulturnih dobara, te radionica zaštite okoliša i prirode. Živi u Komiži.

Velimir Foretić: Umjetnik-pjesnik, baletan, performer i kazališni glumac. Obrazovanje stečeno u srednjoj općoj i baletnoj školi u Splitu, te na Accademia di Belle Arti di Venezia. Licenzirani turistički vodič i vrstan poznavatelj Komiže. Dobar poznavatelj Splitske umjetničke scene. Dugogodišnje iskustvo u NGO sektoru: udruga DADAanti. U Udruzi Pomalo zadužen za pitanja kulture, umjetnosti, obrazovanja i cjeloživotnog učenja, te održivog razvoja turizma. Živi u Splitu.

Dario Vidović: Profesionalni Ribar i Stolar. Amaterski se bavi Planinarstvom. Aktivan u HGSS-a otoka Visa. U Udruzi Pomalo zadužen za pitanja održivog razvoja ribarstva. Može pomoći pri organizaciji i provedbi radionica iz područja održivog razvoja ribarstva, održivog razvoja turizma, te radionica zaštite okoliša i prirode. Živi u Komiži.

Filip Flauder: Apsolvent Sociologije na Filozofskom Fakultetu, te absolvent komunikologije na hrvatskim studijima, Sveučilišta u Zagrebu. Iskusan planinar. Dugogodišnji aktivni sudionik internacionalnih konferencija o klimatskim promjenama. U udruzi Pomalo zadužen za pitanja komunikacije s javnošću. Može pomoći pri organizaciji i provedbi radionica iz područja održivog razvoja turizma, te radionica zaštite okoliša i prirode. Živi u Zagrebu.

Virna Jeričević: Odgajateljica ranijeg predškolskog odgoja i absolventica Pedagogije. Obrazovanje stečeno na Učiteljskom Fakultetu i Filozofskom Fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Dugogodišnje iskustvo u NGO sektoru: Plavi telefon, Sindikat biciklista, Cest is d'Best, Eurokaz, Zagreb Film festival. U udruzi Pomalo zadužena za pitanja organizacije radionica iz područja kulture i umjetnosti, obrazovanja i cjeloživotnog učenja, te zaštite i očuvanja okoliša i prirode. Živi u Zagrebu.

Gabrijela Koldđeraj: Magistra Psihologije. Obrazovanje stečeno na Filozofskom Fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Amaterski se bavi Jogom. U udruzi Pomalo zadužena za pitanja iz područja kulture, umjetnosti, obrazovanja i cjeloživotnog učenja. Može organizirati ili pomoći pri organizaciji kulturnih događaja. Živi u Zagrebu.

Srećko Horvat: Filozof. Obrazovanje stečeno na Filozofskom Fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Dugogodišnje iskustvo u NGO sektoru: Subversive festival, Filozofski teatar. Izvrstan poznavatelj aktivističke scene. U udruzi Pomalo zadužen za pitanja održivog razvoja turizma, zaštite i očuvanja okoliša i prirode, zaštite i očuvanja kulturnih dobara, te kulture, umjetnosti, obrazovanja i cjeloživotnog učenja, te međunarodne razvojne suradnje. Može organizirati radionice i događanja iz svih područja djelovanja udruge. Živi u Zagrebu i Beogradu.

Danijel Handjal: Filmski producent i DJ. Zaposlenik RED Production. Dugogodišnje iskustvo u organizaciji kulturnih događanja: Motovun film festival, Subversive Film Festival, Zagreb Film Festival, Zagreb DOX, Dani hrvatskog filma, Eurokaz, Cest is d'Best, Terraneo Music Festival, Trip'2'Zion, Brač film festival. U udruzi Pomalo zadužen za pitanja organizacije događanja i radionica iz područja kulture i umjetnosti, obrazovanja i cjeloživotnog učenja, te održivog razvoja turizma. Živi u Motovunu i Zagrebu.

Marina Jurčević: Sveučilišni specialist za područje ekonomije energetskog sektora univ.spec.oec. Zaposlenica Hrvatskog državnog operatera tržišta energije. Obrazovanje stečeno na poslijediplomskom studiju Ekonomije Energetskog Sektora, Sveučilišta u Rijeci. U Udruzi Pomalo zadužena za pitanja iz područja zaštite i očuvanja okoliša i prirode, te kulture, umjetnosti, obrazovanja i cjeloživotnog učenja. Živi u Zagrebu.

Katarina Luketina: Magistra Arhitekture. Obrazovanje stečeno na Arhitektonskom Fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Učiteljica joge. Aktivno se bavi permakulturom. Iskustvo u NGO sektoru: udruga ZMAG. U Udruzi Pomalo zadužena za pitanja iz područja arhitekture i zaštite okoliša. Može organizirati radionice iz područja zaštite i očuvanja kulturnih dobara, zaštite i očuvanja okoliša i prirode, te kulture, umjetnosti, obrazovanja i cjeloživotnog učenja. Živi u Zagrebu.

Iva Habajec: Profesorica na Hotelijerskoj-turističkoj školi u Zagrebu i Diplomirani Ekonomista. Obrazovanje stečeno na Ekonomskom Fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Radno iskustvo u fonoteci radija 101. Amaterski se bavi jogom. Može organizirati ili pomoći pri organizaciji radionica iz područja održivog razvoja turizma, te kulture, umjetnosti, obrazovanja i cjeloživotnog učenja. Živi u Zagrebu.

Stephanie Milina: Magistra Dizajna Interijera i Ambalaže. Obrazovanje stečeno na Istituto Europeo di Design u Milanu. Profesionalno se bavi scenografijom i kostimografijom, te animiranim filmom. U Udruzi Pomalo zadužena za pitanja iz područja kulture, umjetnosti, obrazovanja i cjeloživotnog učenja. Može organizirati ili pomoći pri organizaciji kulturnih događanja. Živi u Zagrebu.

Luka Bjelobrč: Apsolvent Grafičkog Dizajna na Grafičkom Fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Radnik na poslovima parkovnog uređenja i suhozidar. Amaterski se bavi ekološkom poljoprivredom i muzikom: gitara. U Udruzi Pomalo zadužen za pitanja održivog razvoja poljoprivrede, zaštite i očuvanja okoliša i prirode, te zaštite i očuvanja kulturnih dobara. Živi Zürich-u, Švicarska.

Sunčica Ana Veldić: Magistra Veterinarske Kirurgije i Magistra Režije Dokumentarnog Filma. Obrazovanje stečeno na Veterinarskom Fakultetu i Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u

Zagreb. Aktivna u Kinoklubu Zagreb. U Udruzi Pomalo zadužena za pitanja iz područja kulture, umjetnosti, obrazovanja i cjeloživotnog učenja, te zaštite i očuvanja okoliša i prirode. Može organizirati ili pomoći pri organizaciji kulturnih događanja. Živi u Zagrebu.

Maja Klepac: Bachelor Socijalnog rada. Terapeut za osobe sa invaliditetom. Obrazovanje stečeno na University of Applied Sciences and Arts Northwestern Switzerland. Aktivna u NGO sektoru: Ortoloco. U Udruzi Pomalo zadužena za pitanja iz područja kulture, umjetnosti, obrazovanja i cjeloživotnog učenja, održivog razvoja poljoprivrede i turizma, te zaštite i očuvanja okoliša i prirode. Živi u Zürich-u, Švicarska.

Dora Čukušić: Licencirani turistički vodič, voditelj poslovnice i nositelj/organizator turističkih sadržaja u prirodi. Članica Interpret Europe-a i polaznica CIG tečaja. Volonterka Pokreta otoka i Geoparka Viški arhipelag. Aktivna članica udruge Palagruža i planinarskog društva Hum. U udruzi Pomalo zadužena za pitanja održivog razvoja turizma. Može organizirati ili pomoći pri organiziranju kulturnih događanja, radionica održivog razvoja turizma, očuvanja kulturne baštine i zaštite okoliša i prirode. Živi u Komiži.

Marija Fiamengo: Bachelor Menadžer u hotelijerstvu, Obrazovanje stečeno na Visokoj hotelijerskoj školi u Beogradu. Jedna od glavnih osoba pri organizaciji kulturnih događanja, posebice u periodu izvan turističke sezone. Aktivna u području permakulture, kao i zaštite okoliša i prirode. U udruzi Pomalo zadužena za pitanja održivog razvoja turizma, zaštite okoliša i prirode, te kulture umjetnosti, obrazovanja i cjeloživotnog učenja. Živi u Komiži.

Shaun Dann: Obrazovanje stečeno na Woldgate College u Pocklington-u, u Engleskoj, iz područja povijesti, engleskog jezika, zemljopisa i filma. Radno iskustvo u ugostiteljstvu, fizičkom radu i podučavanju engleskog jezika u inozemstvu. Na Visu se bavi uređenjem krajobraza i održivim razvojem poljoprivrede. Autor nekoliko knjiga putopisa. Aktivan u području zaštite okoliša i prirode. Živi u Komiži.

Katarina Fiamengo Alispahić: Pjesnikinja i studentica Skandinavskih jezika i književnosti, na Univerzitetu u Beogradu. Odlična poznavateljica Beogradske umjetničke scene i autorica nekoliko knjiga. Piše poeziju, haiku i kratke priče. Objavljuje radove u književnim zbornicima, časopisima i portalima. Urednica rubrike poezije u elektronskom časopisu Afirmator. U udruzi Pomalo zadužena za pitanja organizacije kulturnih i umjetničkih događaja. Živi u Beogradu.

Natalia Yatsenko: Master Marketinga. Obrazovanje stečeno na Tyumen State Oil and Gas University u Sibiru, Rusija. Prevoditeljica za Engleski i Ruski jezik. Bavi se prevoditeljskim radom i izradom umjetničkih rukotvorina. U udruzi Pomalo zadužena za organizaciju radionica iz područja zaštite okoliša i prirode, te kulture i umjetnosti. Živi u Komiži.

- **VOLONTERSKE AKTIVNOSTI**

Tijekom 2022. godine Udruga Pomalo poticala je volontiranje otočana i turista u poslovima održivih djelatnosti. Rezultat tih aktivnosti je angažman više od 30 volontera u poslovima održivog razvoja. Pri tome je ostvarena suradnja sa raznim privrednim subjektima na otoku Visu i izvan njega, čije djelatnosti su prepoznate usklađenim sa principima održivog razvoja, poput:

Turistička agencija Darlić & Darlić, Komiža;

Poljoprivredna zadruga, Komiža;

Institut za političku ekologiju IPE, Zagreb;

Zelena akcija FOE, Zagreb;

Udruga 4 grada Dragodid, Rijeka.

- **RADIONICE I KULTURNA DOGAĐANJA**

Tijekom 2022. godine udruga Pomalo je organizirala i provela 10 radionica:

- Peta radionica kulture 29.04.2022.
- Druga radionica soljenja ribe 30.06.2022.
- Sedma radionica gradnje suhozida 03.07.2022.
- Prva radionica branja rogača 31.07.2022.
- Peta radionica vinogradarstva 01. i 13.09.2022.
- Šesta radionica vinogradarstva 11.09.2022.
- Sedma radionica vinogradarstva 02.10.2022.
- Osmo radionica gradnje suhozida i pristava 31.10. -02.11.2022
- Treća radionica maslinarstva 02.11.2022.
- Druga akcija čišćenja plaže 28.11.2022.

Radionice organizirane u 2022. godini popraćene su tekstualnim objavama slijedećeg sadržaja:

Peta radionica kulture 29.04.2022.- Udruga Pomalo

Tekst objave: Udruga Pomalo iz Komiže organizira radionicu održivog razvoja otoka Visa iz područja kulture, umjetnosti obrazovanja i cjeloživotnog učenja pod nazivom: **Večer poezije i muzičkih improvizacija**. Pjesnici Katarina Fiamengo Alispahić, Milan Živanović i Jovana Viculin prezentirati će vlastitu poeziju. U nastavku večeri slijedi koncert Vjekoslava Ivanušića. Cilj radionice je obogatiti kulturnu ponudu otoka Visa izvan turističke sezone. Radionica će se održati na otvorenom, na plaži Gusarica u Komiži, 29.04. 2022., u trajanju od 19:00 do 22:00 sati. Sudjelovanje na radionici je besplatno. Voditelj radionice je Katarina Fiamengo Alispahić, studentica Norveškog jezika. Za sve dodatne informacije kao i za sudjelovanje na radionici potrebno je javiti se na **e-mail: udrugapomalo@gmail.com** ili na **broj telefona: +385(0)91 602 5007**.

Udruga Pomalo

Druga radionica soljenja ribe 30.06.2022.- Udruga Pomalo

Tekst objave: Udruga Pomalo iz Komiže organizira radionicu održivog razvoja otoka Visa iz područja održivog razvoja ribarstva, poljoprivrede i turizma pod nazivom: **Radionica soljenja ribe**. Mala plava riba osnovna je sirovina u tradicionalnoj prerađivačkoj industriji koja se temelji na soljenju i konzerviranju. Upravo su u Komiži počele sa radom prve tvornice ribljih konzervi u svijetu. Cilj radionice je afirmacija ribarstva, te osposobljavanje posjetitelja radionice za soljenje srdele i inčuna. Radionica će se održati na otvorenom, na Rivi u Komiži, 30.06.2022. u trajanju od 9:00 do 12:00 sati. Sudjelovanje na radionici je besplatno. Dr. Sc. Igor Mataić, djelatnik komiške poljoprivredne zadruge.

Udruga Pomalo

Sedma radionica gradnje suhozida 03.07.2022.- Udruga Pomalo

Tekst objave: Udruga Pomalo iz Komiže organizira radionicu održivog razvoja otoka Visa iz područja zaštite i očuvanja kulturnih dobara pod nazivom: **Radionica gradnje suhozida i pristava**. Tehnika gradnje suhozida predstavlja nematerijalno kulturno dobro Republike Hrvatske, a odnedavna je uvrštena i na UNESCO-vu listu nematerijalne baštine čovječanstva. Cilj radionice je osposobljavanje stanovnika otoka Visa za obnovu i zaštitu suhozida i pristava. Radionica će se održati na otvorenom na lokaciji Blažica u Komiži, od 01. do 04.07.2021, u trajanju od 08:00 do 15:00 sati. Sudjelovanje na radionici je besplatno. Sudionici radionice dužni su ponijeti radne rukavice i vodu za piće. Voditelji radionice su Igor Mataić, Dipl. ing. rudarstva i Dr. građevinskih znanosti i Ana Burić, Dipl. ing. Arhitekture. Za sve dodatne informacije kao i za prijavu na radionicu molimo obratiti se na **e-mail**: udrugapomalo@gmail.com ili na **broj telefona**: +385(0)91 602 5007.

Udruga Pomalo

Prva radionica branja rogača 31.07.2022.- Udruga Pomalo

Tekst objave: Udruga Pomalo iz Komiže organizira radionicu održivog razvoja otoka Visa iz područja održivog razvoja ribarstva, poljoprivrede i turizma pod nazivom: **Radionica branja rogača**. Cilj radionice je afirmacija uzgoja, branja i upotrebe rogača na otoku Visu. U antičko doba sjemenke rogača služile su za vaganje zlata, a naziv karat za jedinicu zlata od 0,18 grama koristi se i danas. U Komiži se nalaze višestoljetni nasadi rogača, a komiški rogač autohtona je sorta prepoznatljive kvalitete. Rogač je izrazito zdrava prehrambena namirnica. Uz brašno rogača koje se koristi pri izradi slastica, kolača i kruha, mahune rogača koriste se i za proizvodnju rakije Rogačice, koja je cijenjeno alkoholno piće. Radionica će se održati na otvorenom, na lokaciji Rogači u Komiži, 31.07.2022., u trajanju od 09:00 do 12:00 sati. Sudjelovanje na radionici je besplatno. Voditelj radionice je Dr. Sc. Igor Mataić, djelatnik komiške poljoprivredne zadruge. Za sve dodatne informacije kao i za sudjelovanje na radionici potrebno je javiti se na e-mail: udrugapomalo@gmail.com ili na broj telefona: +385(0)91 602 5007.

Udruga Pomalo

Peta radionica vinogradarstva 01. i 13. 09. 2022 - Udruga Pomalo

Udruga Pomalo iz Komiže organizira radionicu održivog razvoja otoka Visa iz područja održivog razvoja poljoprivrede, ribarstva i turizma pod nazivom: **Radionica vinogradarstva**. Uzgoj vinove loze jedna je od osnovnih gospodarskih djelatnosti lokalnih zajednica otoka Visa. Po kvalitetnim vinima otok Vis poznat je još od antičkog doba. Ovoga puta beremo sorte bijelog grožđa Vugava, Maraštin i Kuc. Cilj radionice je jednodnevno osposobljavanje polaznika radionice za branje vinove loze. Radionica će se održati na otvorenom na lokaciji Palagružina ulica, 01. i 13. 09. 2022, u trajanju od 07:00 do 14:00 sati. Sudjelovanje na radionici je besplatno. Voditelj radionice je Srđan Vitaljić, zaposlenik komiške poljoprivredne zadruge. Za prijavu na radionicu kao i za sve dodatne informacije molimo obratiti se na **e-mail:** udrugapomalo@gmail.com ili na **broj telefona:** +385(0)91 602 5007.

Udruga Pomalo

Šesta radionica vinogradarstva 11.09.2022. - Udruga Pomalo

Tekst objave: Udruga Pomalo iz Komiže organizira radionicu održivog razvoja otoka Visa iz područja održivog razvoja poljoprivrede, ribarstva i turizma pod nazivom: **Radionica vinogradarstva**. Uzgoj vinove loze jedna je od osnovnih gospodarskih djelatnosti lokalnih zajednica otoka Visa. Po kvalitetnim vinima otok Vis poznat je još od antičkog doba. Ovog puta beremo sorte Vugava, Maraština i Plavac mali sivac, za proizvodnju rose vina. Cilj radionice je jednodnevno osposobljavanje polaznika radionice za branje vinove loze. Radionica će se održati na otvorenom na lokaciji Velo Ljubišće, 11.09.2022., u trajanju od 08:00 do 16:00 sati. Sudjelovanje na radionici je besplatno. Voditelj radionice je Marko Plichta, Dipl. ing. agronomije. Za prijavu na radionicu kao i za sve dodatne informacije molimo obratiti se na **e-mail:** udrugapomalo@gmail.com ili na **broj telefona:** +385(0)91 602 5007.

Udruga Pomalo

Sedma radionica vinogradarstva 02.10.2022.- Udruga Pomalo

Tekst objave: Udruga Pomalo iz Komiže organizira radionicu održivog razvoja otoka Visa iz područja održivog razvoja poljoprivrede, ribarstva i turizma pod nazivom: **Radionica vinogradarstva**. Uzgoj vinove loze jedna je od osnovnih gospodarskih djelatnosti lokalnih zajednica otoka Visa. Po kvalitetnim vinima otok Vis poznat je još od antičkog doba. Ovog puta beremo sorte Plavac i Plavac mali, za proizvodnju crnog vina. Cilj radionice je jednodnevno osposobljavanje polaznika radionice za branje vinove loze. Radionica će se održati na otvorenom na lokaciji Velo Ljubišće, 02.10.2022, u trajanju od 07:00 do 17:00 sati. Sudjelovanje na radionici je besplatno. Voditelj radionice je Marko Plichta, Dipl. ing. agronomije. Za prijavu na radionicu kao i za sve dodatne informacije molimo obratiti se na **e-mail:** udrugapomalo@gmail.com ili na **broj telefona:** +385(0)91 602 5007.

Udruga Pomalo

Osma radionica gradnje suhozida i pristava 31.10. -02.11.2022.- Udruge Pomalo i Dragodid

Tekst objave: Udruga Pomalo iz Komiže i Udruga Dragodid iz Rijeke organiziraju radionicu održivog razvoja otoka Visa iz područja zaštite i očuvanja kulturnih dobara pod nazivom: **Radionica gradnje suhozida i pristava - Suhozidni mentori**. Tehnika gradnje suhozida predstavlja nematerijalno kulturno dobro Republike Hrvatske, a odnedavno je uvrštena i na UNESCO-vu listu nematerijalne baštine čovječanstva. Cilj radionice je trodnevno osposobljavanje polaznika radionice za obnovu i zaštitu suhozida i pristava. Radionice će se održati na otvorenom na lokaciji Dragodid, 60-tak minuta planinarskom stazom od centra Komiže, od 30.09. do 02.10.2022. u trajanju od 07:00 do 17:00 sati. Sudjelovanje na radionicama je besplatno. Sudionici radionice dužni su ponijeti radne rukavice i vodu za piće. Voditelji radionice su Ana Burić, Dipl. ing. arhitekture i Alen Čikada, klesar. Za prijavu na radionicu molimo obratiti se Udruzi Dragodid na: www.dragodid.org. Za sve dodatne informacije molimo obratiti se na **e-mail**: udrugapomalo@gmail.com ili na **broj telefona**: +385(0)91 602 5007.

Udruga Pomalo

Treća radionica maslinarstva 02.11.2022.- Udruga Pomalo

Tekst objave: Udruga Pomalo iz Komiže organizira radionicu održivog razvoja otoka Visa iz područja održivog razvoja poljoprivrede, ribarstva i turizma pod nazivom: **Radionica maslinarstva**. Iako blaga klima otoka pogoduje rastu i uspijevanju masline, uzgoj maslina na otoku Visu dugo je zanemaran. Tek od 20-tih godina prošlog stoljeća uzgoj maslina dobiva na značaju, te postepeno postaje jedna od osnovnih gospodarskih djelatnosti lokalnih zajednica otoka Visa. Cilj radionice je jednodnevno osposobljavanje polaznika radionice za branje maslina. Radionica će se održati na otvorenom na lokaciji Dračevo polje, 02.11.2022., u trajanju od 09:00 do 14:00 sati. Sudjelovanje na radionici je besplatno. Voditelj radionice je Tonči Darlić, privatni poduzetnik. Za prijavu na radionicu kao i za sve dodatne informacije molimo obratiti se na **e-mail**: udrugapomalo@gmail.com ili na **broj telefona**: +385(0)91 602 5007.

Udruga Pomalo

Druga akcija čišćenja plaže 28.11.2022. - Udruga Pomalo

Udruga Pomalo iz Komiže organizira akciju održivog razvoja otoka Visa iz područja zaštite i očuvanja okoliša i prirode pod nazivom: **Akcija čišćenja rimskog izvora**. Tijekom 7-og mjeseca 2021. godine došlo je do začepjenja odvoda iz bazena podno rimskog izvora. Problemi začepjenja odvoda intenziviraju se nakon svakog jačeg nevremena uslijed nanosa morske trave i zemlje. Pri tome odvod izvora biva začepljen smjesom teško propusnog muljevitog materijala. Cilj radionice je očistiti rimski izvor od nakupina morske trave i mulja. Akcija će se održati 28.11.2022, u trajanju od 10:00 do 14:00 sati. Sudjelovanje na akciji je besplatno. Sudionici akcije dužni su ponijeti radne rukavice i kante. Voditelj akcije je Igor Mataić, Dipl. ing. rudarstva i Dr. građevinskih znanosti. Za sve dodatne

informacije kao i za prijavu molimo obratiti se na **e-mail:** udrugapomalo@gmail.com ili na **broj telefona:** +385(0)91 602 5007.

Udruga Pomalo

- **FINANCIJE I KNJIGOVODSTVO**

Sve radionice koje je udruga Pomalo organizirala bile su besplatne, kako za otočane tako i za turiste. Za vođenje knjigovodstva u 2022. godini udruga Pomalo angažirala je Gđu. Inu Vitaljić. Financijski izvještaj za 2022. godinu sastavni je dio ovog dokumenta i prikazan je Tablicom 1:

UKUPNO PRIHODI, OSIGURANA SREDSTVA 32.352,00 kn					
II. RASHOD					
Opis	Iznos	Svrha/Obrazloženje realizacije			
Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa Instituta za političku ekologiju (honorari – ugovori o djelu)	6.400,00 kn Račun iz računskog plana: 4241	Sredstva se odnose na troškove financiranja naknade djelatnika Instituta za političku ekologiju (IPE) za sudjelovanje na partnerskom programu "Djeca Neptuna". Sredstva su isplaćena partnerskoj udruzi	6.400,00	29.09.2022	0,00
Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa Zelene akcije (honorari – ugovori o djelu)	6.450,00 kn Račun iz računskog plana: 4241	Sredstva se odnose na troškove financiranja naknade djelatnika Zelene akcije (ZA) za sudjelovanje na partnerskom programu "Djeca Neptuna". Sredstva su isplaćena partnerskoj udruzi	6.450,00	29.09.2022	0,00
Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa Udruge Pomalo (honorari- ugovori o djelu)	10.650,00 kn Račun iz računskog plana: 4241	Sredstva se odnose na troškove financiranja naknade za djelatnika Udruge Pomalo iz odobrenog projekta za koordinaciju programa "Djeca Neptuna". Sredstva su isplaćena koordinatoru projekta	10.650,00	29.09.2022	-1.742,00
Troškovi dizajna i ispisa brošure	2.355,00 kn Račun iz računskog plana: 425	Sredstva se odnose na troškove ispisa 300 kopija brošure.	2.355,00	22.08.2022	0,00
Troškovi dizajna i ispisa priručnika	4.555,00 kn Račun iz računskog plana: 425	Sredstva se odnose na troškove umjetničkih honorara ilustratoru, dizajneru, te za ispis 300 kopija priručnika. Dio sredstava isplaćen na ime dizajna priručnika - Stephanie Milina	2.355,00 2.200,00	22.08.2022 26.08.2022	0,00
Uredski troškovi materijal, telefon i dr.usluge	1.068,00 plana: 425..., 426....	Sredstva se odnose na troškove održavanja bankovnog računa i troškove održavanja web stranice. Bankarski troškovi, troškovi web stranice	91,28 57,73 7,46 71,43 74,62 69,13 69,20 69,22 69,09 193,02 73,66 77,38 79,58 65,00	14.01.2022 14.02.2022 14.02.2022 14.03.2022 14.04.2022 14.05.2022 14.06.2022 14.07.2022 13.08.2022 31.08.2022 14.09.2022 14.10.2022 14.11.2022 15.12.2022	0,00
UKUPNO RASHODI 31.478.00					
RAZLIKA OSIGURANIH PRIHODA I RASHODA (32.352,00 kn - 31.478,00 kn) =874,00					

Tablica 1. Financijski izvještaj za 2022. godinu.

- **NATJEČAJI ZA FINACIJSKA SREDSTVA**

Tijekom 2022. godine Udruga Pomalo nije aplicirala na natječaje za dodjelu financijskih sredstava, već smo se usredotočili na provedbu projekta Djeca Neptuna. Udruga Pomalo u 2022. uspješno je završila projekt Djeca Neptuna proveden sa partnerima Zelenom Akcijom i Institutom za političku ekologiju iz Zagreba. U sklopu navedenog projekta udruga Pomalo objavila je brošuru i priručnik o utjecaju klimatskih promjena na održivi razvoj ribarstva Viškog Arhipelaga. Cilj navedenih publikacija je potaknuti lokalne ribare da vlastitim iskustvom sudjeluju u suradnji sa znanstvenom zajednicom pri praćenju utjecaja klimatskih promjena na stanje ihtiofaune, surađuju informacijama na pitanja o njihovim potrebama, te najvažnije, da sudjeluju u procesima donošenja odluka o načinima održivog upravljanja Jadranskim morem. Autori publikacija su Anita Vidović, Dora Čukušić i Igor Mataić. Navedene publikacije dijeljene su stanovnicima i posjetiteljima gradova Komiže i Visa, a dostupne su i na službenoj web stranici udruge Pomalo od početka 2022. godine (<https://ngo-pomalo.com/>).

- **DJELOVANJE DIREKTORA U 2022.**

Članovi udruge Pomalo ocijenili su djelovanje Direktora udruge Pomalo u 2022. godini.

Prednosti Direktora su:

- Rad na prepoznatljivosti Udruge Pomalo,
- Organizacija i provedba projekta Djeca Neptuna, kao i radionica udruge Pomalo,

Nedostatci Direktora su:

- Nedovoljna komunikacija sa preostalim članovima udruge Pomalo,
- Nedovoljna efikasnost u prikupljanju financijskih sredstava za optimalan rad udruge.

- **STRATEGIJA DJELOVANJA ZA 2023.**

Prioriteti Udruge Pomalo u 2022. godini su:

- Prikupiti financijska sredstva za optimalan rad udruge,
- Poboljšati komunikaciju sa javnošću i među članovima udruge,
- Kontinuirana organizacija radionica udruge,
- Organizacija kulturnih događanja,
- Kontinuirano obavljanje administrativnih zadataka.

- **ČLANSTVO I OSOBE OVLAŠTENE ZA ZASTUPANJE**

Stajalište udruge Pomalo je da u 2023. godini treba nastaviti priključivati nove članove. Pri tome su osnivači i višegodišnji članovi udruge Pomalo zaduženi ponuditi formular za zahtjev u članstvo u udruzi Pomalo osobama koje prepoznaju da mogu pomoći u radu udruge.

Za Direktora udruge Pomalo u 2023. godini izabran je Igor Mataić.

Strategija djelovanja udruge Pomalo u 2023. godini obuhvaća:

- Prikupljanje sredstva i opreme za optimalno djelovanje udruge Pomalo,
- Kontinuiranu organizaciju projekata i radionica iz svih područja djelovanja udruge Pomalo.

- **KOMUNIKACIJA SA JAVNOŠĆU**

Poboljšanje komunikacije sa javnošću i među članovima udruge Pomalo treba osigurati održavanjem web stranice, You tube kanala i Instagram profila udruge Pomalo. Postojeću web stranicu potrebno je održavati kako bi sve relevantne informacije o radu udruge bile dostupne na hrvatskom i engleskom jeziku. Radionice i događanja u organizaciji Udruge Pomalo biti će popraćene odgovarajućim objavama na rivi gradova Komiže i Visa.

- **SJEDIŠTE**

Sjedište Udruge Pomalo je Ribarska 2, 21485 Komiža. Radionice i dalje treba provoditi na otvorenom i drugim prikladnim lokacijama.

U Komiži, 25.01.2023.

Udruga Pomalo